

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1078

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat homo's in Oeganda voortaan levenslang krijgen* (ingezonden 23 december 2013).

Antwoord Minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 31 januari 2014).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Homo's kunnen in Oeganda voortaan levenslang krijgen»?¹

Antwoord 1

De onverwachte aanvaarding van de zogeheten Bahati Bill in Uganda door het parlement is teleurstellend. Het kabinet heeft in het verleden meerdere malen duidelijk gemaakt dat dit wetsvoorstel in strijd is met de fundamentele rechten van de mens. Het wetsvoorstel zoals dat werd ingediend in 2009 bevatte bepalingen die in strijd zijn met zowel de Ugandese grondwet als internationale mensenrechtenverdragen waar Uganda partij bij is. Hoewel de precieze inhoud van de wet op dit moment nog niet duidelijk is, lijkt het dat deze ingaat tegen de fundamentele rechten van de mens.

Vraag 2

Welke stappen heeft Nederland, zowel zelf als in EU-verband, in het verleden ondernomen om de Oegandese autoriteiten aan te spreken op discriminerende wetgeving voor Lesbische, Homo-, Biseksuelen en Transgenders (LHBT's)? Welke resultaten zijn daarmee behaald?

Antwoord 2

Het kabinet heeft in het verleden tot op het hoogste niveau de Nederlandse zorgen over het wetsvoorstel geuit, zoals bij recente ontmoetingen met President Museveni. Samen met andere EU-lidstaten, Noorwegen en de Verenigde Staten heeft Nederland het Ugandese parlement en de regering regelmatig gewezen op de strijdigheid van het wetsvoorstel met internationaalrechtelijke verplichtingen. Hierbij hield Nederland rekening met de

¹ «Homo's kunnen in Oeganda voortaan levenslang krijgen». Volkskrant, 19 december 2013. <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2664/Nieuws/article/detail/3565668/2013/12/20/Homo-s-kunnen-in-Oeganda-voortaan-levenslang-krijgen.dhtml>

voorkeur van de LHBT gemeenschap in Uganda voor stille diplomatie. Daarnaast houdt de Nederlandse ambassade in Kampala nauw contact met de LHBT-gemeenschap en mensenrechtenorganisaties, luistert naar hun zorgen, nodigt hen uit bij relevante publieke evenementen, en ondersteunt hen diplomatiek waar mogelijk. Helaas hebben deze inspanningen uiteindelijk het Ugandese parlement er niet van kunnen weerhouden deze wet toch aan te nemen.

Vraag 3

Bent u voornemens om zelf of in EU-verband consequenties aan deze discriminerende wetgeving te verbinden ten aanzien van de Oegandese regering? Zo ja, welke stappen bent u van plan te gaan nemen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 3

De wet is nog niet van kracht. President Museveni van Uganda heeft geweigerd de anti-homowet te ondertekenen. Hij heeft de wet teruggestuurd naar het parlement ter eventuele heroverweging. Neemt het parlement de wet opnieuw aan en weigert de president opnieuw, dan moet het parlement de wet met twee derde meerderheid aannemen en treedt deze alsnog in werking. Het parlement zal de wet wel telkens opnieuw moeten agenderen. Het is te vroeg om te besluiten over consequenties bij de invoering van de wet. EU Hoge Vertegenwoordiger Ashton heeft namens de lidstaten de Ugandese autoriteiten opgeroepen om het principe van non-discriminatie te respecteren en een klimaat van tolerantie voor minderheden in Uganda te waarborgen. Het Nederlandse kabinet heeft binnen de EU aangedrongen op gezamenlijke druk op de Ugandese regering om niet met deze wet in te stemmen. Tevens heeft de Nederlandse ambassadeur zijn zorgen overgebracht aan de premier van Uganda.

Vraag 4

Kunt u uiteenzetten in hoeverre Nederland projecten in Oeganda ondersteunt om discriminatie van LHBT's tegen te gaan?

Antwoord 4

Nederland ondersteunt de volgende organisaties om discriminatie van de LHBT-gemeenschap in Uganda tegen te gaan.

1. Nederland steunt vanuit Ambassade Kampala het multi-donor fonds Democratic Governance Facility (DGF). Hieruit worden 75 organisaties en instanties gefinancierd die zich richten op democratisering, accountability en verbetering van mensenrechten, waaronder Ugandese organisaties die strijden voor LHBT-rechten. Nederland draagt 10 miljoen euro bij aan het fonds voor vijf jaar.
2. Sexual Minorities Uganda (SMUG) ontvangt een Frans/Nederlandse bijdrage van 60.000 euro voor ondersteuning van activiteiten t.b.v. de positie van LHBT's.
3. HIVOS voert een project Rights, dignity and equality for LGBT people in East and Southern Africa uit met een bijdrage van 1,4 miljoen euro voor de periode 2012 tot 2015. In 2011 voerde HIVOS een programma uit om de capaciteit van LHBT organisaties in Oost Afrika te versterken, waaronder 11 Ugandese organisaties. Daarnaast steunde HIVOS het zogeheten veiligheidscomité, dat LHBT mensen in Uganda ondersteunt die behoefte hebben aan bescherming.
4. Het East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project ontvangt jaarlijks een basisfinanciering van 1 miljoen euro om mensenrechtenverdedigers te beschermen, met speciale nadruk op LHBT-activisten.